

Pályázati felhívás

a

2025. évi

„Idősbarát Önkormányzat Díj” elnyerésére

az Idősbarát Önkormányzat Díj alapításáról és adományozásáról szóló 58/2004. (VI. 18.)
ESzCsM-BM együttes rendelet alapján

I. Háttér

Az ENSZ 1991-ben elfogadott, idős emberekkel kapcsolatos alapelveinek középpontjában áll, hogy a tagországoknak az idősök vonatkozásában olyan időspolitika kialakítását kell ösztönözniük, amely az egész élet során biztosítja az idősök számára a függetlenséget, a társadalmi részvételt, a gondoskodást, az önmegvalósítást és a méltóságot. Fontos szempont az idősödés vonatkozásában is az emberi élet kiteljesedésének figyelembevétele, a társadalmi nyilvánosság elérése, valamint az idősödéssel kapcsolatban a minden korosztályt elérő és érintő szemléletformálás. Ezáltal biztosítható és növelhető az idősök társadalmi megbecsülése, az idős emberek iránti szolidaritás, a társadalmi részvétel és aktivitás erősítése, fenntartása. Nagyon fontos szempont a nemzedékek közötti kapcsolat, a helyi közösségeken belüli kohézió erősítése. A különböző közösségfejlesztő programok megvalósításának legkézenfekvőbb színterei a helyi közösségek, települések.

A nemzetközi, különösen az európai unió szervezetei által kiadott dokumentumok a fenti célok mentén fogalmazták meg a méltó és aktív időskor elérésének követelményeit. Magyarország Kormánya az idősebb korosztályra hasznos társadalmi erőforrásként tekint. Nem csak anyagi biztonságuk fenntartását, a nyugdíjak reálértékének megtartását, hanem fizikai-mentális-lelki jóllétük megőrzését is fontos feladatnak tekinti. Az idősök társadalmi befogadását, hasznosságtudatának erősítését, testi és lelki egészségét támogató programok ösztönzésével segíti ezek megvalósítását.

Az Idősbarát Önkormányzat Díj alapítása óta eltelt több mint két évtizedben 170 nyertes pályázat révén nyerték el a kitüntető címet az önkormányzatok, néhányan kétszer, illetve három alkalommal is. Van mire büszkének lenniük, mert a helyben hozott intézkedések elősegítették, hogy időskorú lakosaik a munkával töltött évek után megváltozott élethelyzetükben is megbecsült, értékes tagjai lehessenek közösségüknek, a társadalomnak.

II. Célkitűzés

Az Idősbarát Önkormányzat Díj pályázat kiírásával a Kormány azt a célt tűzte ki, hogy a díj járuljon hozzá a helyi szintű aktív önkormányzati időspolitika megerősítéséhez, ismerje el az önkormányzatok idősökért vállalt cselekvő felelősségét, és mindezek szellemében végzett konkrét eredményeit. Helyi szinten az önkormányzatok tehetnek legtöbbet az információáramlás és a párbeszéd kialakítása érdekében. A pályamű olyan megvalósult közösségi programokat mutat be, amelyek a település idősebb lakossága részéről aktivitást igényelnek, lehetővé teszik a részvételt és az értékteremtés elismerését biztosítják.

A Kormány a díjazással kíván hozzájárulni ahhoz, hogy a helyi döntéshozók fokozott figyelmet fordítsanak az idős emberekre a következő **kiemelt cél** teljesítésével is:

Az önkormányzat támogatja azon programok, kezdeményezések megvalósulását, amelyek segítik az idős korosztályt abban, hogy lépést tudjon tartani a digitalizációval. Ide tartozhatnak a digitális állampolgárság, egyéb ügyintézés támogatása, számítástechnikai, mobiltelefon-használati képzések, csalókkal, adathalászzal és lopással szembeni védekezés oktatása, online felületek használatának segítése.

A Díjat azok a helyi önkormányzatok nyerhetik el, amelyek:

1. ellátják mindazon feladatokat, amelyeket jogszabály a hatáskörükbe utal, és **ezen felül**
2. megvalósítják az Idősbarát Önkormányzat Díj alapításáról és adományozásáról szóló 58/2004. (VI. 18.) ESzCsM-BM együttes rendeletben meghatározott alábbi általános követelményeket:
 - a) aktív tevékenységükkel – különösen pályázati lehetőségek kihasználásával – elősegítik az időskorúak helyi szervezeteinek működését, illetve hozzájárulnak szabadidős programjaik megszervezéséhez,
 - b) példamutató együttműködést alakítanak ki az idősügy területén tevékenységet folytató szervezetekkel, illetve személyekkel,
 - c) a helyi közéletbe, illetve annak alakításába széles körűen bevonják az időskorú polgárokat, illetve szervezeteiket,
 - d) az a)-c) pontban meghatározottak megvalósításával kialakították a helyi idősbarát politika azon rendszerét, amely hosszú távon biztosítja e területen az eredményes működést.

III. A pályázók köre

Magyarország valamennyi helyi (települési, fővárosi kerületi) önkormányzata pályázatot nyújthat be, amennyiben eleget tesz a jogszabályokban előírt ellátási kötelezettségeinek.

IV. A pályázat tartalma

A pályázó önkormányzat bemutatja idősügyi tevékenységének rendszerét, a fentiekben meghatározott általános és az értékelésnél előnyt jelentő szempontok teljesülését. A pályázatban kerüljön bemutatásra a helyi önkormányzat kötelező feladatain túl végzett idősügyi tevékenysége, kiemelt figyelmet fordítva az idősek közösségi részvételének erősítésére, társadalmi részvétel elősegítésére és a társadalmi párbeszéd folyamatosságára, illetve a helyi közösségépítő tevékenységekre.

V. Főbb értékelési szempontok

Az Idősbarát Önkormányzat Díj alapításáról és adományozásáról szóló 58/2004. (VI. 18.) ESzCsM-BM együttes rendelet 2. § (2) bekezdése alapján a korábban már díjazott önkormányzatok akkor nyújthatnak be új pályázatot, ha a díj odaítélésének alapjául szolgáló tevékenységét folyamatosan végzi és a korábbi pályázatában szereplő tevékenységhez képest

új eredményt mutat fel. Az Idősbarát Önkormányzat Díj Bizottság az értékelés során figyelembe veszi, hogy a pályázó önkormányzat az adottságaitól – településmérettől, demográfiai helyzetétől, rendelkezésre álló erőforrásoktól stb. – függően hogyan valósítja meg tevékenységét.

A települési szintű stratégiák, koncepciók megtervezése, hatékony végrehajtása következetes önkormányzati munkát igényel, amelyhez elengedhetetlen az idős lakosság összetételének ismerete. Ezért a pályázati űrlap demográfiai összetételéről szóló kérdését (I/2. pont) a legutóbbi népszámlálás alapján kötelező kitölteni.

A pontos értékelési szempontokról és az értékelés menetéről az Értékelési szempontok című dokumentumból tájékozódhat, amely a kormányzati portálon (<https://kormany.hu/dokumentumtar>) megtekinthető, onnan letölthető. Alapelv, hogy csak az az önkormányzat díjazható, amely a jogszabályokban előírt **kötelezően ellátandó feladatainak eleget tesz, és ezen túlmenően** az innovatív, az idősek függetlenségét, társadalmi részvételét, önmegvalósítását, méltóságának megőrzését, aktivitását biztosító tevékenységek megvalósulását és a helyi közösségben való részvételének erősítését segíti.

A pályaműből legyen megismerhető, hogy milyen önkormányzási elvek és koncepciók állnak a helyi időspolitikai háttérben, milyen célok határozzák meg az idősek életét érintő önkormányzati döntéshozatalt és döntésvégrehajtást, az önkormányzat az elfogadott időügyi alapelvekkel összhangban a programokat hogyan valósítja meg, valamint ezek az intézkedések hogyan járulnak hozzá az idősek jóllétéhez. Továbbá a pályázó önkormányzat jelenítse meg, hogy milyen kezdeményezésekkel, konkrét intézkedésekkel élt, illetve milyen kezdeményezéseket támogatott annak érdekében, hogy a településen az idősebb és fiatalabb korcsoportok tagjai egymással folyamatos kapcsolatot tartsanak, információáramlással és párbeszéddel segítsék egymást a társadalmi szemlélet fejlesztése érdekében, mit tesz a helyi közösségi életbe történő bevonás érdekében.

VI. A Díj odaítélésekor előnyt jelent:

- a) Az időseket segítő, támogató civil szervezetekkel, jogi személyiséggel nem rendelkező szerveződésekkel való **együttműködés**, időügyi tanács működtetése.
- b) Az idősek aktív testmozgását elősegítő **gyaloglóklub** létrehozásának, az Országos Gyalogló Idősek Klubhálózatához való csatlakozásnak az elősegítése (ezzel kapcsolatban bővebb információ a gyaloglo@mosa.hu e-mail-címen kérhető).
- c) A településen demenciával kapcsolatos, az érintetteket és családtagjaikat segítő program működik az önkormányzat támogatásával. Ilyen lehet például az Alzheimer Café-hálózat, amellyel kapcsolatban bővebb információ a <http://alzheimercafe.hu/>, illetve a <http://szocialisportal.hu/alzheimer-cafe> oldalon található.
- d) **Az időügyi feladatokat ellátó munkatárs** alkalmazása, vagy olyan munkatárs kijelölése, aki a saját feladatai mellett dedikáltan ezt a feladatot is ellátja.
- e) **Az azonos pontszám esetén, ha a pályázó önkormányzat még nem nyerte el a díjat.**

Az előnyt jelentő feltételek teljesüléséről a Pályázati űrlap III. 1-3. pontjában kell beszámolni, és azokért az Értékelési szempontok között szereplő plusz pont adható.

A pályázatok tartalmi értékelését az Idősbarát Önkormányzat Díj Bizottság végzi, amelynek összetételét az 58/2004. (VI. 18.) ESzCsM-BM együttes rendelet szabályozza.

VII. A pályázat benyújtásának módja

A pályaműveket a Pályázati űrlap kitöltésével kell elkészíteni, amely a kormányzati portálról (<https://kormany.hu/dokumentumtar>) tölthető le.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a pályázati űrlap szövege minden évben eltér az előző évi nyomtatványtól! Csak az idei évben összeállított és a pályázati felhívás részét képező űrlap kitöltésével lehet pályázatot benyújtani, egyéb esetben a pályázat érvénytelen és elutasításra kerül.

A díj elnyerésére készített pályamű elkészítésekor kérjük, törekedjen a tömör, lényegre törő fogalmazásra.

A pályamű elkészítésekor kérjük, hogy a 65 év felettieket tekintse időskorúaknak.

A pályamű a Pályázati űrlapban megjelölt terjedelmű. **Kizárólag a dokumentum II. 3. pontja bővíthető további sorokkal.** Az űrlapot Times New Roman betűtípussal, 12-es betűmérettel, sorkizárással és szimpla sorközzel kell kitölteni.

A terjedelemben nem számítanak bele az esetleges mellékletek, amelyek száma maximum 10 db lehet. A mellékleteknek a pályázatban benyújtott tevékenységekhez szorosan kell kapcsolódniuk. A mellékletek képeket is tartalmazhatnak.

Az ajánlott mellékletek közül *egyiket sem kötelező* benyújtani a pályázatokhoz, ugyanakkor az értékelés során fontos szempontot jelenthet a pályaműveket kiegészítő anyagok bemutatása, amennyiben azok lényegre törően és a megadott terjedelemben kerülnek csatolásra. Különösen igaz ez az időseket képviselő lakossági csoportoktól, szervezetektől kapott ajánlásokra, amelyben kérjük, hogy a támogatók írják le, miért ajánlják önkormányzatukat díjazásra, és az önkormányzati tevékenységek hatásait saját és a képviselt lakossági csoport szempontjából mutassák be.

Ajánlott mellékletek:

1. Ajánlás(ok) az önkormányzattal együttműködő, időseket képviselő szervezetektől az önkormányzat pályaművének támogatásához.
2. Nyilatkozat az önkormányzat idősügyi koncepciójának, stratégiájának, cselekvési tervének meglétéről.
3. Összefoglaló az Idősügyi Tanács előző évi munkájáról.
4. Összefoglaló a helyi civil életet támogató munkáról, különös tekintettel az idősek testmozgására, a gyaloglóklub működésére, és a nem intézményben élő demenciával élő személyeknek és hozzátartozóiknak szóló programokra, az Alzheimer Café (vagy más hasonló kezdeményezés) működésére.
5. Az önkormányzat idősügyi tevékenységét bemutató dokumentumok (újságcikkek, tájékoztató anyagok, fényképek stb.).

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy **15 MB-nál nagyobb levelet az e-mail fiók nem tud fogadni!**

A pályaművet az aláírásra jogosult személy (polgármester) aláírásával ellátva – akadályoztatása esetén a helyi rendelet szerint helyettesítésre jogosult személy meghatalmazása és annak megküldése kötelező –, **kizárólag elektronikus úton: két módon, szkennelt (pdf) és word (doc vagy docx) formátumban** kell benyújtani a következő címre:

idosbarat@kim.gov.hu

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS AZ IDŐSBARÁT ÖNKORMÁNYZAT DÍJ ELNYERÉSÉRE

A szkennelt verziót aláírva, lepecsételve, míg a word formátumút szerkeszthető formában kell benyújtani.

A tárgy rovatában kérjük, az „Idősbarát Önkormányzat Díj – település neve” feliratot szíveskedjenek feltüntetni!

A pályázatok beérkezésének határideje: **2025. május 5. (hétfő) 23 óra 59 perc.**

A pályázat kiírói fenntartják maguknak a jogot, hogy a pályázati felhívásban megadottakon túl egy alkalommal további információkat, kiegészítéseket kérjenek a pályázótól, amennyiben ezt az értékelési folyamat során szükségesnek találják.

VIII. A díjak és a díjátadás

A legjobbnak ítélt pályaművek benyújtóinak a 2025. évi Idősbarát Önkormányzat Díjat és az elismerést tartalmazó oklevelet adományozzák, és az Idősek Világnapjához kapcsolódó díjátadó ünnepség keretében díjazottanként **1.500.000 Ft** jutalomban részesítik. A pénzjutalom az idősügy területén használható fel az önkormányzatok gazdálkodására vonatkozó jogszabályok figyelembevételével.

A Díj összegét a Kulturális és Innovációs Minisztérium és a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium egyenlő arányban finanszírozza. Ennek a Kulturális és Innovációs Minisztériumra eső részét Magyarország 2025. évi költségvetése XX. Kulturális és Innovációs Minisztérium fejezet, 1. Igazgatás cím biztosítja, míg a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériumra eső kifizetést a XXV. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium fejezet, 1. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium igazgatása cím költségvetése terhére teljesíti.

A Pályázati felhívást és annak közzétételét jóváhagyom.

Budapest, 2025. „III . 19 . ”

.....
Dr. Navracsics Tibor
közigazgatási és területfejlesztési
miniszter

Budapest, 2025. „III . 12 . ”

.....
Hankó Balázs
kulturáért és innovációért felelős
miniszter

